

Waar kan ik terecht?

Binnen Zeeland was het herbergen van onderduikers lang niet overal even gebruikelijk. Meer dan de helft van alle Zeeuwse onderduikers had een plek gevonden in **Zeeuwsch-Vlaanderen**. In het oostelijk deel van dit gebied zouden in de zomer van 1944 zeshonderd tot duizend man zijn verzorgd - het betreffen hier, dit voor de goede orde, steeds naoorlogse schattingen. Daarnaast waren er natuurlijk ook mensen ondergedoken die niet via de LO aan de benodigde eerste levensbehoeften kwamen.

Verschillende wat afzijdig gelegen polders als de Koningin-Emmapolder en de Prosperpolder bij Nieuw-Namen en de Kruispolder bij Graauw herbergden vaak tientallen onderduikers tegelijkertijd. In Zaamslag en omgeving zaten ongeveer zestig man die door de LO werd verzorgd. Net als hier zaten in het westen veel onderduikers bij boeren ondergedoken; ook daar waren het er wellicht zo'n duizend in totaal, waarvan de helft onder de zorgen van de LO zou zijn gevallen. In Zuid-Beveland waren ongeveer vijfhonderd man ondergedoken.

De meningen over het aantal onderduikers op **Walcheren** lopen uiteen - sommige betrokkenen spreken van in totaal 450 man, anderen komen niet verder dan een zestig personen. Dat laatste cijfer is zeker te laag, want van verschillende kant wordt verzekerd dat alleen al in de stad Vlissingen, ondanks het feit dat veel inwoners naar elders waren vertrokken, bijna 150 onderduikers zaten. Zeker is dat bij de Walcherse boer weinig bereidwilligheid bestond mensen onderdak te geven. Weliswaar moest men met de massale aanwezigheid van Duitse militairen rekening houden, maar dat gold ook voor West Zeeuwsch-Vlaanderen.

Aan schuilgelegenheden was behoefte, omdat, zo stond in een illegaal pamflet te lezen, de mogelijkheden om jongens uit Walcheren ergens anders in Nederland te plaatsen nagenoeg waren afgesneden. Iedere streek was nu op zichzelf aangewezen, maar de medewerking op Walcheren laat helaas nog wel te wensen over'. 'HEBT U NIET EEN PLAATSJE?' werd dringend gevraagd.

De andere eilanden droegen aanzienlijk minder bij. Op **Noord-Beveland** waren medio 1944 naar schatting van de voornaamste helpers zo'n zestig mensen ondergedoken. Net zo min als op Walcheren konden zij hier over het algemeen een plaats bij de angstige boeren vinden; de meesten waren in de dorpskernen verborgen.

Omstreeks diezelfde tijd was op **Schouwen-Duiveland** slechts een vijftiental mannen ondergedoken, maar dit kleine aantal werd voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat het grootste deel van dit eiland sinds februari 1944 onder water stond; de bevolking was merendeels geëvacueerd. Hoeveel personen zich voordien in dit gebied schuil hadden gehouden valt niet te zeggen, maar vermoedelijk waren het er niet erg veel. Van hen hadden er enkelen een nieuwe schuilplaats op Noord-Beveland gevonden.

Voor **Tholen** en **Sint Philipsland** geldt in grote lijnen hetzelfde als voor Schouwen-Duiveland; ook hier bedroeg het aantal onderduikers eerder enkele tientallen dan enkele honderden, maar zelfs naoorlogse schattingen hierover van toenmalige LO'ers zijn niet bekend.

Bron: Zeeland 1940-1945